

วว.สร้างนวัตกรรมในสวน เพิ่มผลผลิต 'ลิ้นจี่ค่อม'

> 22

วว.วิจัยและพัฒนา “ชุดระบบชลเฟอร์ได้ออกไซด์ลิ้นจี่แบบเคลื่อนที่”
มีประสิทธิภาพในการยืดอายุหลังการเก็บเกี่ยวได้นาน 3 สัปดาห์
ชุตินา เอี่ยมโชติชวลิต

วว.สร้างนวัตกรรมในสวน เพิ่มผลผลิต 'ลิ้นจี่ค่อม'

นวัตกรรมการเพิ่มผลผลิตลิ้นจี่พันธุ์ค่อม

- โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากระดับจังหวัดด้วยวิทยาศาสตร์ฯ
- หน่วยงานวิจัย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ฯ (วว.)
- องค์ความรู้การเตรียมดินลิ้นจี่ในระยะต่างๆ (ตัดดอก/คอกทรง/ผลใบอ่อน/เพิ่มการติดผล/ขยายขนาดผล/เพิ่มน้ำหนักผล)
- พื้นที่ปฏิบัติการ จ.สมุทรสงคราม
- แปลงสาธิต 7 แปลง ต้นลิ้นจี่อายุ 50-100 ปี 200 ต้น

จุดเด่นนวัตกรรม

- ▶ ติดดอกเร็วกว่าเพื่อเลี่ยงฝนหลวงฤดู
- ▶ ลดการหลุดร่วงของดอกและผล
- ▶ ฮอริโมนแปลงเพศช่วยเพิ่มการติดผล
- ▶ ฮอริโมนช่วยขยายขนาดผล
- ▶ ผลโตคุณภาพดีจำหน่ายได้ราคาสูง
- ▶ เตรียมดินลิ้นจี่ : ถัดพันฮอริโมนและสารบำรุง

ลิ้นจี่พันธุ์ค่อม

- ▶ พันธุ์พื้นเมืองนิยมปลูกในสมุทรสงคราม
- ▶ รสหวาน/หวานฝาด กลิ่นหอม
- ▶ ผิวเนื้อเต่ง ไม่แฉะ กรอบ มีสีขาวอมชมพูเรื่อๆ
- ▶ ติดผลปีละครั้ง ช่วงปลายปี อาศัยความหนาวเย็น 5-7 วัน

11/4/2566 กราฟฟิก กรุงเทพธุรกิจ

● ภัยคุกคาม กิษศรี กรุงเทพธุรกิจ

โจทย์สั่งตรงจากเกษตรกรชาวสวนลิ้นจี่
อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม ที่ประสบปัญหา
ต้นไม่ติดผล ติดผลน้อยและผลมีขนาดเล็ก
บางสวนไม่มีรายได้ต่อเนื่องมาหลายปี
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

แห่งประเทศไทย (วว.) จึงนำองค์ความรู้
จากงานวิจัยเข้าช่วยแก้ปัญหาในพื้นที่
แถมยังทำให้ออกผลผลิตก่อนสวนอื่นๆ
และสามารถขายได้ราคาสูง เพราะเป็น
ผลไม่นอกฤดูฤดูกาล

วว.ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี
ให้ดำเนินโครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานราก
ระดับจังหวัดด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

และนวัตกรรม(วทน.)”เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ
และสังคมที่ได้รับผลกระทบจากโรคโควิด-19
โดยนำวิทยาศาสตร์ฯ ไปถ่ายทอดอย่าง
เป็นรูปธรรมสู่ภูมิภาค ก่อให้เกิดการลงทุน
ของเกษตรกร ผู้ประกอบการแปรรูปสินค้า
เกษตรเป็นผลิตภัณฑ์นวัตกรรม

จ.สมุทรสงครามเป็นหนึ่งในพื้นที่
ดำเนินการโดยเป็นแหล่งผลิตลิ้นจี่ที่สำคัญ

เป็นอันดับ 1 ในภาคกลาง โดย "ลิ้นจี่พันธุ์คอมพิวเตอร์" เป็นพันธุ์ที่เกษตรกรนิยมปลูกมากที่สุด ปัจจุบันเกษตรกรปลูกลิ้นจี่ 1,920 ครัวเรือน รวมพื้นที่การปลูกประมาณ 5,196 ไร่

"ลิ้นจี่พันธุ์คอมพิวเตอร์" ผลไม้สร้างรายได้แก่ชาวบ้านใน อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม ขึ้นชื่อเรื่องรสหวานอร่อย มีกลิ่นหอมเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีลักษณะหนามตั้งหนังตั้ง เนื้อเต่ง ไม่แฉะ ทำให้เป็นที่ตลาดต้องการ ราคาขายทั่วไปก็โลกรัมละ 150-200 บาท และ 400 บาทในช่วงนอกฤดูกาล

นวัตกรรมเพิ่มผลผลิต

รจนา ตั้งกุลบริบูรณ์ ผู้อำนวยการศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ วว. กล่าวว่า วว.นำเทคนิค "การใช้สารควบคุมการเจริญเติบโตของพืช" ถ่ายทอดให้กับ

เกษตรกรและทดลองในแปลงสาธิตของเกษตรกร 7 แปลง ซึ่งต้นลิ้นจี่มีอายุ 50 - 100 ปี จำนวน 200 ต้น โดยแบ่งเป็นต้นให้สารบำรุง 150 ต้น อีก 50 ต้นไม่ได้รับสารบำรุง เพื่อทำการเปรียบเทียบ

ลิ้นจี่จะออกดอกได้นั้น ใบลิ้นจี่ต้องเป็นใบแก่ที่มีความสมบูรณ์และได้รับอากาศเย็น เมื่อลิ้นจี่ได้รับอากาศหนาวจะออกดอกได้ดีและมีการออกดอกเป็นจำนวนมาก ต้นลิ้นจี่ที่ไม่ได้เตรียมความพร้อมสำหรับการออกดอก เมื่อฤดูหนาวมาถึง ต้นจะไม่พร้อม ทำให้ออกดอกได้น้อยและจะออกดอกในช่วงกลางถึงปลายฤดูหนาว

ส่งผลให้ผลที่ออกทีหลังราคาจะต่ำกว่า ผลที่ออกก่อนและดอกที่ออกช้าจะกระทบกับฝนหลงฤดูหรือฝนชะช่อมะม่วงในช่วงเดือน ม.ค.ทำให้ดอกกร่วง ไม่ติดผลและไม่มีผลผลิตเพราะต้องการการผสมเกสร เกษตรกรต้องเสริมโดยใช้ฮอร์โมนแปลงเพศดอกเข้าไปช่วยในการผสมพันธุ์และการติดผล

ลิ้นจี่เมื่อติดผลแล้วจะมีการร่วงของผล อีกราว 3-4 รอบ จึงต้องช่วยเพิ่มความสมบูรณ์ของต้นเพื่อช่วยลดการหลุดร่วง

และใช้ฮอร์โมนขยายขนาดและเพิ่มน้ำหนักของผลลิ้นจี่

"สิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จคือการได้รับความไว้วางใจจากชาวบ้านเนื่องจากเราลงพื้นที่มาคลุกคลีกับชาวบ้านเป็นเวลา 1 ปี ทั้งให้ข้อมูล ลงมือทำและแสดงให้เห็นว่าเราต้องการช่วยจริงๆ ทำให้จำนวนเกษตรกรที่อยากจะใช้เทคโนโลยีนี้มีเยอะขึ้น และเราก็สร้างนวัตกรรมในพื้นที่อย่างเจ้าของสวนที่เป็นแปลงสาธิต จะทำหน้าที่ถ่ายทอดสู่เกษตรกรเพื่อนบ้านคนอื่นๆ นับเป็นโมเดลความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม และเหมาะสมในการขยายผลไปสู่พื้นที่อื่นๆ ของประเทศต่อไป" รจนา กล่าว

นวัตกรรมชาวบ้าน

บุญมา นวมสุคนธ์ เกษตรกรสวนลิ้นจี่และเจ้าของแปลงสาธิต กล่าวว่า ครอบครัวปลูกลิ้นจี่มาเป็นระยะเวลานานกว่าร้อยปี อ้างอิงจากอายุต้นในสวน 50-100 ปี จำนวนหลายต้น บางต้นน่าจะถึง 200 ปี "ช่วงโควิด-19 ถูกยกเลิกออเดอร์

สั่งจองลิ้นจี่ นักท่องเที่ยวก็มาไม่ได้
ถือว่าเกษตรกรได้รับผลกระทบอย่างมาก
ปัจจุบันเปิดประเทศแล้ว ผู้คนกลับมาใช้ชีวิต
ได้อย่างปกติ แต่ลิ้นจี่กลับไม่ออกผลผลิต
ปัญหาน่าจะเป็นที่อากาศแปรปรวน
อย่างช่วงต้นปีนี้อากาศหนาวนานหลายวัน
ซึ่งเกินความต้องการของลิ้นจี่

ตอนนักวิจัยเข้ามาคุยแรกๆ เราก็
ไม่ค่อยเชื่อ เพราะอยู่กับต้นลิ้นจี่มาทั้งชีวิต
แต่เมื่อเปิดใจได้ลองทดลองและปฏิบัติร่วมกัน
ทำให้ขณะนี้ลิ้นจี่ติดผลมากและลูกตก
กิ่งก้านแข็งแรงมาก ผลผลิตออกเยอะกว่า
สวนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ ดีใจที่ได้รับ
คำแนะนำและนักวิจัยลงพื้นที่ทำงานด้วยกัน
อย่างใกล้ชิด และจะถ่ายทอดเทคโนโลยี

ให้กับเพื่อนบ้านสวนอื่นๆ
ต่อไป" บุญมา กล่าว

วท.พันธุ์เศรษฐกิจ

ชุดิมาเอี่ยมโชติชวลิต ผู้ว่าการ วว.
กล่าวเสริมว่า โครงการเพิ่มผลผลิต
ให้กับลิ้นจี่ เป็นหนึ่งในโครงการ
ยกระดับเศรษฐกิจฐานรากฯ ที่ได้รับ
การอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ภายใต้การ
สนับสนุนโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ (สวก.พัฒนา) เพื่อฟื้นฟู
ผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19

ทั้งยังช่วยสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร
ผู้ประกอบการในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น
ด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร
และสินค้าแปรรูป พร้อมกระตุ้นการบริโภค
ของประชาชนภายในประเทศ

วว. ยังส่งมอบนวัตกรรมการยืดอายุ
หลังการเก็บเกี่ยว"ชุดรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์
แบบเคลื่อนที่"ไว้ที่แปลงสาธิตเพื่อนำไปใช้
ในการเพิ่มมูลค่าผลผลิตและยืดอายุ
หลังการเก็บเกี่ยวได้นาน 3 สัปดาห์
ช่วยกักเก็บสีแดงของผลลิ้นจี่ให้นานและ
นำรับประทานยิ่งขึ้นสารซัลเฟอร์ฯ หรือ
แก๊สกำมะถันยังช่วยยับยั้งการเจริญของ
จุลินทรีย์ก่อโรคทั้งยังใช้เป็นสารฟอกสีผลไม้สด
เช่น ลำไย ลิ้นจี่แต่ปริมาณการใช้ต้องไม่เกิน
เกณฑ์มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด